

Til: Departementet for Børn og Unge
Postboks 260
3900 Nuuk

Vedr.: Høringssvar til
**UDKAST TIL FORSLAG TIL INATSIARTUTLOV OM STØTTE TIL PERSONER MED
HANDICAP**

NIIK takker for modtagelsen af høringsmaterialet, som vi med interesse har læst.

Efter gennemgangen accepterer NIIK ikke udkastet til loven og anbefaler, at udkastet forkastes i sin nuværende form.

Baggrunden for revisionen mener vi, trods indledningen om et ønske om forbedring, bærer præg af at være udfærdiget på baggrund af, at kommunerne/myndighederne har behov for at sænke serviceniveauet, som forringer menneskerettighederne for personer med funktionsnedsættelser.

Vi havde håbet med lovgivningsændringen, at der ville ske en større prioritering af de 3 grundprincipper. På nuværende tidspunkt oplever vi ikke at **ligebehandling** gør sig gældende for personer med handicap. Når det kommer til **kompensation**, er processen ofte langsom, blandt andet når det kommer til hjælpemidler og andet støtteforanstaltninger til brug i arbejds- og uddannelsesregi.

Sektoransvarlighedsprincippet er i udgangspunktet prisværdigt og med nuværende ændringsforslag lægges der op til at paragraffen vedrørende tilgængelighed i offentlige bygninger fjernes. Vi ser det som en stor risiko at fjerne eksplicitte krav fra en lovgivning uden at sikre sig at det så bliver indskrevet i øvrige respektive lovgivninger.

NIIK ser midlertidige placeringer uden for eget hjemby/hjemsted som flytning af handicappede personer imod deres og nære pårørendes vilje. Dette har ikke været hjemlet tidligere i en lov konkret. Derfor ser NIIK, at herværende udkast til en ny lov er en væsentlig forringelse af de handicappedes menneskerettigheder på flere områder. Specielt, når børn rammes af sådanne tiltag, bliver flere konventioner om menneskerettigheder overtrådt. Et barn har nemlig også ret til at have forældre! En sådanne indskrænkning af de handicappede personers rettigheder accepteres ikke af NIIK.

NIIK er også uenig i, at forstandere i institutioner, hvor personer med handicap er placeret her, gives ret til at tilbageholde vedkommendes tilgodehavende økonomiske midler, uanset om vedkommende er umyndiggjort eller ej. En sådanne indskrænkning af menneskerettigheder for handicappede personer accepteres heller ikke af NIIK.

NIIK mener, at begrebet "udredning" i lovudkastet er et vidt begreb. NIIK anbefaler, at der gøres alvorlige overvejelser over, om hvornår en "udredning" skal bruges og til hvad.

NIIK bemærker også, at der med lovforslaget fjernes krav om offentlige bygningers tilgængelighed for handicappede personer. Der henvises til, at dette bør stå i bygningsrelevant lovgivning uden at det bliver beskrevet, om hvordan dette skal sikres.

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat
Grønlandske Handicaporganisationer

Jens Kreuzmannip Aqqutaa 4, 1. sal, Postboks 613, 3900 Nuuk
+299 583900 • www.niik.gl • CVR nr. 40020071

Den enkelte borger, der bliver berørt af denne handicaplovgivning, vil ligeledes have kontaktflade og være underlagt to eller flere lovgivninger. Der beskrives ex. eksplicit at børn kan få støtte via børnestøtteleven. Det er vigtigt, at børn med handicap sikres støtteforanstaltninger uanset hvilken lov der anvendes. NIIK efterlyser derfor en beskrivelse af, om hvordan det sikres, at der sker koordination på tværs af de forskellige lovgivninger, således børn med handicap får tildelt de støtteforanstaltninger, som barnet har behov for.

Vi oplever ofte at borgere ikke bliver hjulpet rettelig når der er flere sektorer/forvaltninger eller blot lovgivninger i spil i den situation borgeren er i. Det være sig den ældre handicappede borger på alderdomshjemmet, barnet der netop får stillet en diagnose, den unge der skal i ungdomsuddannelser og den voksne der har brug for forløb i Majoriaq for at få et ordinært arbejde.

Implementering, informering og evaluering af loven

Vi mener der bør sikres et opkvalificerings forløb på sagsbehandlerne, så de er klædt på til at benytte den nye lovgivning såvel som brugen i samspil i anden lovgivning på tværs af forvaltninger. Efter 4 år med den nuværende lovgivning oplever vi i foreningen fortsat stor diskrepans imellem kommunernes forvaltning og manglende sikring i at borgernes rettigheder jf. den nuværende lovgivning. Selv almindelig forvaltningsret og journalisering bliver ikke fuld, hvilket vanskeliggøre hensigtsmæssigt sagsbehandling. At der ligges op til digitalisering af processen håber vi sker som en kvalitets- og retssikring.

Ligeledes mener vi at der skal sikres bedre oplysning til borgerne om deres rettigheder og muligheder. Sikring af kommunernes vejledningspligt så vi gerne være mere specificeret i den nuværende lovgivning.

Vi forventer at der efter en kommende lovændring vil ske en planlagt og kvalitetsfyldt evaluering af lovgivningens brug og effekt.

Konkrete opmærksomhedspunkter:

Indsamlingen af statistik

Det beskrives under bemærkningerne 2:31 at kommunerne skal fremsende statistik til Nal. Vi har en forventning om at denne data vil være offentligt tilgængelig.

Tiltag ift. forebyggelse af seksuelle overgreb:

Vi mangler/ ser frem til en nærmere præcisering af, hvordan dette sikres gennemført, samt konsekvenser hvis forholdene ikke er som de skal være.

Bostøtte og bosteder

Vi finder det glædeligt at der i den revideret lov, bliver beskrevet en opkvalificering/ specificering af f.eks. bokollektiver og kvalifikationskrav til bostøtte.

Som nævnt tidligere finder vi det dog uacceptabelt, at forstander kan fungere som økonomisk formynder efter for godt befindende.

Handicapvenlige boliger og flytning grundet handicap

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat
Grønlandske Handicaporganisationer

Jens Kreutzmannip Aqquaa 4, 1. sal, Postboks 613, 3900 Nuuk
+299 583900 • www.niik.gl • CVR nr. 40020071

Det er glædeligt, at der specifikt står at familier der pga. børn med handicap har mulighed for at få økonomisk hjælp, hvis en flytning er nødvendigt grundet barnets funktionsnedsættelse. At dette ikke skulle være gældende for voksne, mener vi er en unødigt forskelsbehandling og stiller voksne med handicap med en økonomisk byrde. Vi mener støtte til flytning grundet handicap skal gælde for alle.

At der mangler ældre- og handicapvenlige boliger, er en kendt sandhed. Dette er gældende i hele Grønland og i sær i Nuuk, hvor meget nybyggeri ikke er bygget med tilgængelighed for personer med funktionsnedsættelse. Det sammenholdt med en vi viden om en demografiske udvikling med flere ældre – og dermed flere med aldersbetinget nedsat funktion, gør at vi gerne så et større krav og forpligtigelse for at kommunerne sikre tilstrækkelige antal tilgængelige boliger, aldersdoms- og aflastningspladser.

Vi ser med skepsis på at der kan stilles lighedstegn mellem ældre omsorg og handicap støtte. Vi er af den holdning at det bør være kommunes ansvar at sikre botilbud som er alderssvarende og relevante for målgruppen.

Kapitel 8 - sagsbehandling:

Vi ser gerne at der fra central side er givet en maksimal sagsbehandlingstid indenfor forskellige forhold. Ligeledes, at der sker en forholdende til hvilken konsekvens det har, når kommunen ikke overholder disse tider, eller den 2 år kadence for revision af sagsbehandlingstider ikke overholdes.

Optræning og støtte

Beskrevet i de indledende bemærkninger 2.19 og 2.20. Kan det undre os at der i løse termer bliver beskrevet praktisk træning såvel som socialpædagogisk støtte. Brugen af termer om træning, støtte og udredning finder vi rodet og forskelligt betonet gennem lovforslaget.

Bisidderfunktion:

Vi bemærker at ordningen i dag, ikke bruges i den grad vi ser der er behov for. Der er derfor behov for, det bliver struktureret bedre – til gavn for borgerne. NIIK ser, at kommunerne har en interessekonflikt, idet kommunen skal bevillige og rekvirere en bisidder under en verserende sag med dem selv som aktører.

Ligeledes finder vi udpegningsprocessen ugenomsigtigt.

Merudgifter:

Dette område oplever vi ofte ikke bliver tilstrækkeligt adresseret i sagsbehandlingen og ser gerne dette punkt prioriteret i den helhedsorienteret tilgang. I bemærkninger til § 94 skrives der, at listen ikke er udtømmende. Vi ser ofte at den individuelle vurdering fra sagsbehandler bliver vanskelig og selv når der søges om kompensation til udgifter, der ikke specifikt fremgår andre steder, mødes borgere med manglende vurdering fra sagsbehandler. Eksempler kunne være støtte til ikke kollektiv transport (ex. taxa), økonomisk hjælp til flytning grundet handicap, og køb af praktisk hjælp ved rejser hvor der ikke bevilliges ledsagelse.

Varetagelse af omsorg i eget hjem vs. § 101

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat
Grønlandske Handicaporganisationer

Jens Kreutzmannip Aqqulaa 4, 1. sal, Postboks 613, 3900 Nuuk
+299 583900 • www.niik.gl • CVR nr. 40020071

Vi finder det uklart hvornår der ved pasning i eget hjem benyttes § 67 g hvornår § 101 er gældende herunder hvorfor der i § 101 er behov for en tidsbegrænsning, og hvordan det vil blive håndteret såfremt der er behov for mere end 40 timers pleje/støtte pr. uge..

Støtte:

Støttepersionens begrebet ser umiddelbart ud til at være uklart. I paragraf 88 bliver der beskrevet en handleplan, hvori der fremgår personlig hjælp praktisk hjælp såvel som aktiviteter. I paragraf 75 står der alene beskrevet socialpædagogisk bistand. Generelt ser vi at begreberne er uklare.

På nuværende tidspunkt oplever vi, at der er stor forskel på hvorledes kommunerne håndterer og forvalter bevilling såvel som udførelse af støttepersionens opgaverne. Især udfordringer når det kommer til praktisk hjælp i relation til fritidsliv og arbejde. Ligeledes når det kommer til huslige opgaver, hvor forvaltningen mellem personlige omsorg og praktisk hjælp er svært håndteret i mødet mellem støttepersion indsatsen og eventuelt hjemmehjælp.

I bemærkningerne til lovforslaget beskrives der, et ønske om at fremme personer med handicaps muligheder for deltagelse i det civile, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv. Den er anerkendelse af aktiviteter i en bred form ønsker vi kommet til udtryk i lovgivningen. Således at der fra sagsbehandlerens side ikke sættes spørgsmålstegn ved vigtigheden af at kunne deltage i eksempelvis foreningsarbejde, almindeligt lønnet arbejde og aktiviteter, der også ligger udenfor ordinære arbejdstid fra 8-16. Et tidsrum som vi oplever mange af vores medlemmer oplyses som værende det eneste tidspunkt de kan få støtte til eksempelvis ledsagelse og ordinær støttepersion.

Uddannelse og arbejde:

Vi mener der generelt mangler et fokus på uddannelse og arbejde. Både i den helhedsplaner og statusrapporter, der er nævnt i lovgivningsforslaget.

Det kan undre os, at der i den indledende del af bemærkningerne til lovforslaget, alene fremgår konsekvenser for erhvervslivet ift. de pårørendes rolle ved pasning af person med handicap. Det vurderes ikke noget sted, hvilken gevinst vi i samfundet kan have ved at forbedre personer med handicaps muligheder for at komme på arbejdsmarked.

Klage § 125.

Vi finder det problematisk at Pissassarfik både har en vejledende rolle ift. kommunen og måske i samme sag skal kunne stå for at vejlede borgeren om klage.

Derudover henviser vi i Niik til høringsvar fremsendt af foreningen Inooqat.

På vegne af bestyrelsens i Niik,

Viggo Johansen
Formand

og

Sara Fleischer
Sekretær

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat

Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat
Grønlandske Handicaporganisationer

Jens Kreutzmannip Aqqutaa 4, 1. sal, Postboks 613, 3900 Nuuk
+299 583900 • www.niik.gl • CVR nr. 40020071